

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

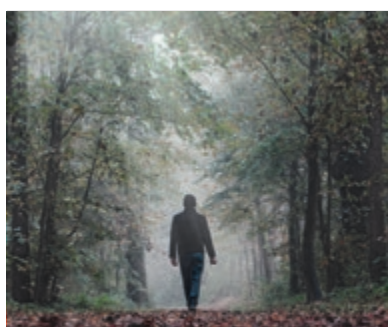
de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
DEVENTER

08 Een recht-
vaardige dag

09 Eenzaamheid

10 Winterconferentie

Christus in Martha's woning

ds. A. Verschuure, Genemuiden

Geliefde lezer, tijdens Christus' omwandeling op aarde is Hij in verschillende woningen geweest. We denken aan Zijn bezoek in de woning van Petrus' schoonmoeder. Ook bezocht Hij de woning van Levi en Zacheüs. De vraag mag wel zijn of ook onze woning door Hem reeds bezocht is en of Hij in ons hart Zijn genadewerk reeds verheerlijkt heeft.

► **Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen; maar één ding is nodig.**

Lukas 10:41b en 42a

En volk des Heeren, hoelang is het geleden dat we vanuit een levend gemis met de Emmaüsgangers Hem heilig mochten dwingen: 'Blijf met ons; want het is bij den avond en de dag

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE DEVENTER

In Deventer wonen aanvankelijk maar vier gezinnen die tot de Gereformeerde Gemeenten behoren. Vanaf 4 juni 1950 komen zij 's zondags in 't Hoekhuis' op de Brink in leesdienst bijeen. Vier maanden

later verhuizen zij naar de Christelijke ULO aan de Polstraat. Als de kerkdiensten daar niet langer gehouden kunnen worden, betreft men in 1958 een zaaltje aan de Stromarkt. Op 24 april 1964 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. Ruim twee jaar later, op 4 mei 1966, neemt ds. G. Schipaanboord het huidige kerkgebouw (met 100 zitplaatsen) aan de Graaf van Burenstraat in gebruik. Hij spreekt daarbij over 1 Kronieken 22:1a: 'En David zeide: Hier zal het huis Gods des HEEREN zijn'.

De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Een kleine wolk als eens mans hand'. Het aantal belijdende leden bedraagt momenteel 34, het aantal doopleden 17.

is gedaald'. Dat we geen rust kregen totdat opnieuw waar werd (in ons hart en huis): 'En Hij ging in, om met hen te blijven'.

In het verband van de tekst komt Christus in de woning van de wellicht rijke weduwe Martha. Zij had haar zus Maria en haar broer Lazarus in huis genomen. Drie mensen die, naar Johannes 11:5, de drieënige God liefhad met een eeuwige liefde. Vanwege Gods soeverein welbehagen waren ze in de tijd opgezocht en door het wonder der wedergeboorte getrokken uit de duisternis en overgebracht tot Gods wonderbaar en heerlijk licht. Deze drie mensen woonden onder één dak. Dus een huis met drie mensen die de Heere vreesden. Hoe is dat in onze woning? Hoeveel wonen er bij u, bij jou in huis die oprecht de Heere leerden missen en zoeken? Misschien wel niemand? Laat dan het gebed van een ieder persoonlijk maar zijn of u, of jij de eerste mag zijn. En waar de Heere Zijn werk begint, daar komt ook een bedelen voor onze huisgenoten. Dan wordt de nood van de eigen ziel, maar ook van die ons lief zijn, opgebonden.

Het heil volmaakt

Het komen van Christus in deze woning, samen met Zijn discipelen, stemt de mensen in dat huis tot blijdschap. Voor al Gods kinderen geldt immers: Zijn komst is het die mijn heil volmaken kan. Deze woning krijgt bezoek van de Heere en Zijn volk. Ziet u daar ook weleens naar uit, dat Gods kinderen bij u op bezoek komen? Zouden zij zich thuis voelen in uw huis en op jouw kamer? Of zou er dan eerst veel opgeruimd moeten worden? Zou er schaamte zijn als ze onverwachts binnen komen en de kleding zien die gedragen wordt, de tijdschriften die gelezen worden, over de muziek die ze dan horen en over het internetgebruik dat ze dan zien? Kom, weet dat de Heere ons aller hart, (slaap)kamer en huis kent.

In het huis van Martha gaat de Heere verschillende dingen zeggen. Hij geeft

onderwijs aan Maria, maar gaat ook spreken tegen Martha. Martha is druk bezig met geoorloofde, tijdelijke dingen. Ze is goed voor haar gasten. Uit naastenliefde maakt ze een heerlijke maaltijd gereed. Allemaal goede en noodzakelijke dingen. Maar tijdens dit bezoek gaat ze daarin op. En dat is schadelijk voor haar ziel. Zij zit nu niet in ootmoed aan Zijn voeten en mist het onderwijs voor haar hart dat Maria wel ontvangen mag. Daarom wordt ze bestraft om toch niet overmatig bezorgd te zijn over de dingen van het tijdelijke leven en te veel bezig

Voor al Gods kinderen geldt immers: Zijn komst is het die mijn heil volmaken kan.

te zijn met het hier en nu. Want dat is schadelijk voor haar ziel. Een woord dat de Heere helaas ook zo vaak moet spreken in onze huizen tegen jong en oud en zelfs tegen Zijn kinderen.

Zorgen van alle dag

We hebben allemaal onze verantwoordelijke taak. Onze kinderen en jonge mensen op school, de mannen op het werk en de vrouwen en moeders in huis. Iedereen heeft het druk. We gaan nu voorbij aan de tijd die we doorbrengen in de zonde en waar we ook eenmaal rekenschap van moeten afleggen voor Gods troon. We letten nu alleen op de geoorloofde bezigheden; de zorgen van alle dag. Hoe bent u daaronder? Altijd druk, altijd bezig, overbezorgd? En dan zo druk dat u

geen tijd hebt om in de morgen Gods Woord te lezen en te bidden om een zegen over die dag? Zo druk dat we geen tijd hebben om de vragen te leren of te maken voor de catechisatie en ook weleens een catechisatieavond overslaan? Altijd maar druk. En dan op zondag moeten vechten tegen de slaap in de kerk, zodat we weinig of niets horen van de preek. Zo overbezorgd voor het hier en nu dat er geen tijd is om 's avonds de dag (samen) eerbiedig af te sluiten met schriftlezing en gebed. Zo druk dat we niet meer toekomen aan het lezen van een goed boek en het bezoeken van een weekdienst in eigen gemeente of elders. Dan bent u net als Martha, bekommerd en ontrust over vele dingen, maar niet over uw, over jouw kostelijke ziel op reis naar de eeuwigheid. En die zal op deze wijze eeuwig schade lijden.

Aan Zijn voeten

Daarom het indringende woord van Christus in deze woning en ook heden tot ons: Maar één ding is nodig. Een nieuw hart, een buigend leven aan de voeten des Heeren. Eén ding is nodig; een leven als de tollenaar achter in de tempel die bad om als een arme zondaar genade te mogen ontvangen. Eén ding is nodig. Om als een verloren mens, buigend onder Gods recht, iets te mogen leren kennen en ontvangen van de enig geldende gerechtigheid van Christus, die alleen redt van de eeuwige dood.

En kinderen des Heeren, is deze vermaning tot Martha ook niet voor ons nodig omdat de gestalte van Maria zo vaak wordt gemist? Zij kreeg van Christus nader onderwijs over Zijn priesterlijk werk, waar ze later zo goed mee is geweest. Krijgen wij ook nog weleens (nader) onderwijs aan 's Heeren voeten? Zo niet, laat dan dit woord ook ons als kinderen des Heeren tot opscherping zijn. Met de bede of in de komende lijdenstijd Maria's gestalte en Christus' onderwijs aan haar ons niet vreemd hoeft te blijven. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

Zou ik verhalen van... Barak?

Hebreeën 11:32

BARAK

Waar is bij ons de waarachtige bekering, het wederkeren tot de God der goden? Wij hebben kerken, het is waar, en we hebben scholen, maar we hebben ook veel meer kerken vol valse leer, beeldendienst en afgoderij dan kerken waar God aan Zijn eer komt.

We hebben kerken en scholen, maar, was er eerder een tijd waarin Gods geboden meer vertreden werden dan in deze tijd? Ons volk verzinkt in de zonde. Het danst en springt zijn verderf tegemoet. Zegeningen noch tegenheden weerhouden het van het hellend vlak, waarop het van jaar tot jaar met toenemende vaart verder afholt van de levende God.

Israël is het beeld van ons volk: het voer voort te doen wat kwaad was in de ogen des Heeren. Geen lapmiddel baat. We hebben een staatkunde die ieder wil vrijlaten God al of niet te dienen, de afgoden of de enige, ware God te eren. Nee, zulk een staatkunde geeft het volk over aan het goeddunken van zijn hart en leidt het ten verderve. O, storte de Heere over ons Zijn Geest uit, opdat wij tot Hem zouden wederkeren, om voor Hem alleen de knie te buigen. Hij is een jaloers God op Zijn eer, en toort over hen, die Hem van Zijn eer beroven.

Maar zo is het ook met u en mij persoonlijk. Als de waarachtige bekering ontbreekt, moge er een uitwendige verandering komen, het is slechts voor een tijd. Daarom heeft de wereld zo veel kracht in de kerk van deze dagen. Het hartenwerk ontbreekt. Meer en meer onttrekt

► men zich aan de kracht der waarheid. De christelijke leefwijze (zo heet het) is aan de wereld gelijkvormig geworden. Hoe kan het anders? Men moge de wedergeboorte veronderstellen, maar het onvernieuwde hart van de ‘vermoedelijke’ hemelburgers blijft slaaf van de zonde. Het gedichtsel ervan is boos van zijn jeugd aan. Naarmate de kracht der waarheid van de consciëntie wordt weggerukt, blijkt meer en meer: ‘De kinderen Israëls voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des Heeren’.

Wat ik u bidden moge, neem geen genoegen met uw oppervlakkige godsdienst. Wij moeten wedergeboren worden. We moeten niet alleen een ander hart, maar een nieuw hart ontvangen. Arme mensen, die daarvan vreemdeling zijn. Hun grond zal eens bezwijken, want God ziet het hart aan. En ons hart is van nature een vuile bron van ongerechtigheden. Alleen het bloed en de Geest van Christus vermogen het te vernieuwen. Israël doe het ons toch verstaan, dat alles buiten die vernieuwing ons niet redden kan van de zonde, noch van het vreselijk oordeel Gods.

Ach, Gods volk moet wel zijn beeld in Israël zien. De zonde houdt niet op. Het vlees begeert tegen de geest. Die strijd wordt eerst beslecht bij de dood. Maar in dit leven houdt de twist der zonde aan en menigmaal overmant ons het kwaad. Wie had ooit de weg ten hemel kunnen denken, zó als Gods volk die leert kennen? Zelfs de zonde der jonkheid kwelt en zoekt weer kracht. Deed dit David niet roepen: “Gedenk niet de zonde mijner jonkheid”? (Ps. 25:7). Als Gods genade niet steeds dezelfde was en altijd nieuw, het was voor ieder van Gods volk verloren. Maar in de genade ligt het behoud. God wordt niet moe om genade te bewijzen aan gans schuldigen. Hij redt uit diepten van ellenden.

► volgende week het vervolg

Verzoening door voldoening

B. van Ojen, Zeist

De Schrift spreekt op gevarieerde en diepe wijze over het heilswerk van God. Die variatie brengt mee dat voor uiteenlopende visies op de verzoening altijd wel gegevens uit de Schrift kunnen worden aangedragen.

Een van de kernpunten betreft de vraag of het Goddelijk initiatief tot het heilswerk ruimte laat om te spreken over de noodzaak van voldoening. Is met Gods liefde van eeuwigheid de goede verhouding tussen God en mens niet al hersteld? In hoofdstuk 1 en 2 van het nieuwe deel in de reeks “Semper Reformanda” worden belangrijke lijnen getrokken, ook op het genoemde punt.

Oude Testament

Het eerste hoofdstuk van “Verzoening door voldoening” gaat over de verzoening in het Oude Testament. Aange-toond wordt dat je Bijbels-theologisch moet spreken vanuit de goede schepping door God en de daaropvolgende zondeval van de mens, gevolgd door de openbaring van God, Die de gevallen mens opzoekt. Daarna gaat de schrijver in op een groot aantal kernwoorden uit het Oude Testament, die gerangschikt zijn rond vijf thema’s: geboden en inzettingen, zonde en schuld, eigenschappen van God, offers en ten slotte woorden van heil. Dit grootste deel van het hoofdstuk wordt gevolgd door een bespreking van vraagstellingen betreffende het verzoend worden van God en de notie van plaatsvervangende. Het geheel leidt tot inzicht in de structuur van het oudtestamentische spreken over verzoening. Vier woordparen markeren deze structuur.

Vier woordparen

Het eerste woordpaar is dat van de heilige, onvergelykbare God en de mens die schuldig staat ten opzichte van deze God.

Vervolgens is er sprake van de verzoening die van God uitgaat en in Hem de beslissende grond vindt, naast en in samenhang met het verzoend worden van God. In de dienst der verzoening is er namelijk verandering van gezindheid bij God.

Een derde woordpaar is dat van recht en liefde, die elkaar veronderstellen. Gods wil en recht staan centraal in de rechtsgemeenschap van Israël. Gods liefde blijkt in de verzoening van Gods toorn over de zonde.

Het laatste woordpaar is dat van offers en plaatsvervangende. De zond- en schuldoffers nemen in de veelomvattende offerdienst van Israël een belangrijke plaats in. Bloed (leven) is nodig voor verzoening tussen God en mens. Zoals ook in de offerdienst blijkt, is plaatsvervangende een centraal begrip in het Oude Testament en nauw verbonden met overdracht, onder meer van zonde en schuld. Plaatsvervangende en overdracht van schuld vormen de spits van de profetische prediking, op weg naar het Nieuwe Testament.

Nieuwe Testament

Het tweede hoofdstuk betreft het nieuwtestamentisch spreken over

Aangetoond wordt dat je Bijbels-theologisch moet spreken vanuit de goede schepping door God en de daarop volgende zondeval van de mens, gevolgd door de openbaring van God, Die de gevallen mens opzoekt.

De verzoening heeft uitsluitend als fundament het verdienstelijke werk van Christus

verzoening. In dit hoofdstuk staan vier zaken centraal: 2 Korinthe 5, met daarin veel aandacht voor het kernwoord *katallagè* (verzoening als herstel van relatie), het kernwoord *hilasmos* (verzoening als voldoening), het verband tussen Psalm 40 en Hebréeën 10, en ten slotte de Bijbelse notie dat de verzoening bestemd is voor de verkorenen. Er zijn vier conclusies getrokken.

In de eerste plaats blijkt uit de exegese van 2 Korinthe 5 dat verzoening een zaak is van God. De verzoening heeft uitsluitend als fundament het verdienstelijke werk van Christus. De verzoening gaat niet alleen over de betaling van de schuld die gemaakt is door de zonde. De verzoening behelst ook het herstel van Gods beeld, beginnend in de wedergeboorte en voltooid bij de wederkomst van Christus.

In de tweede plaats laat de woordstudie van 'hilasmos' zien dat verzoening een betaalprijs vereist. Aan Gods gerechtigheid moet zijn voldaan (eisende gerechtigheid). Pas dan kan ook gesproken worden van de

schenkende gerechtigheid, bestaande in vergeving van zonden en het eeuwige leven.

In de derde plaats toont de teksttraditie van Psalm 40 naar Hebréeën 10 de noodzaak van de menselijke natuur van Christus. Tegelijk laat deze ontwikkeling het ongenoegzame zien van de offers van het Oude Testament en wijst het op de noodzaak van het offer van Christus dat eenmaal aan het kruis is volbracht.

In de context

Deze studie wijst ook aan dat het Oude Testament eerst gelezen moet worden in de context waarin het is geschreven. Als daarna het licht van het Nieuwe Testament erover schijnt, licht de tekst van het Oude Testament op nieuwe wijze op. Zo wordt recht gedaan aan de tekst van het Oude Testament én blijft de eenheid van de Schrift bewaard, met name als het gaat om de verzoening door voldoening.

Ten slotte krijgt de omvang van de verzoening aandacht. De verzoening is particulier. Teksten die de

verzoening lijken uit te strekken tot heel de wereld of tot alle mensen, moeten in hun verband gelezen worden. Het gereformeerde gedachtegoed, dat terug te vinden is in de kanttekeningen bij de Statenvertaling, vormt hierbij een uitnemende leidraad. ♦

► wordt vervolgd

N.a.v. Ds. G. Clements e.a. (red.), "Verzoening door voldoening. Een theologische verkenning" (Semper Reformanda Reeks, deel 3); uitg. De Banier, 2023; 415 blz.; € 32,50.

Ook de doven horen (erbij)

W.B. Kranendonk, Amersfoort

‘Agteresch, je moet ons helpen’. Dat dringende telefoontje van ds. R. Boogaard was in 1983 het begin van zijn werk onder en met de doven. Ouderling B. Agteresch heeft het bijna veertig jaar gedaan. ‘Ik mocht het doen’, zegt hij met nadruk. ‘Want het is mooi en dankbaar werk’.

► Ouderling B. Agteresch neemt afscheid van Dovenzorg.

De 76-jarige ouderling uit Capelle aan den IJssel is aan het afbouwen. Successievelijk heeft hij de laatste tijd zijn vele taken in het kerkelijk leven neergelegd. Op een bijeenkomst op 10 december nam hij afscheid als ‘oefenaar onder de doven’. Zijn opvolger is ouderling M. van Belzen uit Werkendam.

Als het om het werk onder de doven gaat, had Agteresch een bijzondere plaats binnen de Gereformeerde Gemeenten. ‘Nee, oefenaars kennen we niet in onze gemeenten’, zegt hij. Maar de Generale Synode van

1986 gaf hem wel het recht om tijdens dovendiensten een stichtelijk woord te spreken - uitsluitend in noodgevallen, als een predikant onverwacht verhinderd is.

Het is zeven keer voorgekomen dat Agteresch een dovendienst moest leiden. Al die jaren verrichtte hij pastorale arbeid onder de doven. Hij voerde gesprekken, gaf catechisatie en ontwikkelde schriftelijk materiaal. In het blad Dovencontact verzorgde hij katernen over alle Bijbelboeken, de Heidelbergse Catechismus en het Kort Begrip.

Bijzondere aandacht

Agteresch weet van nabij dat doven bijzondere pastorale zorg behoeven. Zijn eigen dochter Janneke is doof, als gevolg van rode hond tijdens de zwangerschap. ‘Doven leven in een isolement, maar ze horen er helemaal bij. Ook zij moeten toegang hebben tot de boodschap van Gods Woord, de prediking van zonde en genade’. Dovenzorg is niet gemakkelijk, dat heeft Agteresch in de loop van de jaren wel ervaren. ‘Doven hebben een heel beperkte woordenschat. Je moet dus met eenvoudige woorden en duidelijke gebaren Bijbelse begrippen overdragen’.

Om de prediking van het Woord onder doven mogelijk te maken, heeft de commissie Dovenzorg in totaal zeven-duizend gebaren ontwikkeld. ‘Vaak ging het om gebaren waarmee specifiek Bijbelse woorden en begrippen kunnen worden overgedragen’. Iedere maand wordt ergens in het land een dovendienst gehouden. Een deel daarvan wordt verzorgd door de dovenpastores. Momenteel zijn dat de predikanten W. Harinck, W.J. Karels en P.C. Vlot. Ook de emerituspredikant M. Karens gaat nog geregeld voor. ‘Als student leidde hij een keer een dovendienst en zei na afloop: ‘Dit doe ik nooit meer’. Agteresch: ‘Maar het was een onvergetelijke dienst en al spoedig wist ds. G.J. van Aalst, toentertijd ook dovenpastor, hem zover te krijgen dat hij dit altijd is blijven doen’.

Voor predikanten en ouderlingen die met doven in hun gemeenten te maken krijgen, is het ondoenlijk om alle begrippen in gebarentaal te leren. Agteresch begrijpt dat. Hij vindt het al heel wat als ze zich de gebaren van een beperkt aantal kernbegrippen eigen maken. ‘Dat vergemakkelijkt de communicatie. Daarom is het waardevol dat studenten ten minste een keer een dovendienst leiden’. Ter voorbereiding daarop oefent Agteresch dan met hen een aantal gebaren. ‘Dan merk je al snel of een aanstaand predikant er enige feeling voor heeft of niet’.

Sinds een aantal jaren wordt ook

De verwarring over de genezing

ds. C.A. van Dieren, Uddel

gebruikgemaakt van een doventolk. 'Een grote aanwinst', zegt Agteresch. 'Daardoor kunnen onze dove vrienden nog meer van een preek begrijpen'. Dovendiensten worden niet alleen bezocht door (doop)leden van de Gereformeerde Gemeenten. 'Er komen ook mensen uit de andere reformatorische kerken luisteren. De kleine oecumene krijgt hier dus gestalte'.

Dovenweekenden

Hoogtepunten voor Agteresch waren altijd de dovenweekenden die drie keer per jaar worden georganiseerd. 'Dat zijn als het ware familiebijeenkomsten, waar de doven het onder elkaar heel goed hebben. Niet alleen zij vinden dat een verrijking, als begeleider ervaar je dat ook'. Behalve de pastorale zorg aan doven was Agteresch ook betrokken bij het instituut Effatha, de christelijke dovenschool in Zoetermeer. In het verleden gingen kinderen daar vaak al op vierjarige leeftijd naar toe. Meestal zaten ze dan op het internaat. Voor de jonge doven uit de reformatorische kring was dat moeilijk en voor hun ouders was het een grote zorg. De sfeer op het internaat was anders dan thuis. Agteresch beijverde zich om deze kinderen een eigen veilige plaats te geven. Op zijn aandringen werd er binnen het internaat een apart tehuis voor reformatorische kinderen opgezet, dat al spoedig de naam 'Het Zwaar-geloof Tehuis' kreeg. Hoewel de dovenouderling nog steeds waardering heeft voor het werk van Effatha, is hij blij dat kinderen tegenwoordig vaker naar de gewone school in hun eigen omgeving kunnen. Dat kan dankzij de introductie van de zogenoemde cochleaire gehooringplantaten. 'De komst daarvan is een grote vooruitgang. Daardoor kunnen doven beter communiceren'.

Helemaal het dovenwerk loslaten, doet Agteresch niet. Hij blijft als adviseur aan Dovenzorg verbonden. 'Het is moeilijk om de band helemaal door te snijden. Het werk onder de doven is een verwaardiging en je krijgt er veel voor terug'. ♦

De geburen dan, en die hem tevoren gezien hadden dat hij blind was, zeiden: Is deze niet die zat en bedelde? Anderen zeiden: Hij is het; en anderen: Hij is hem gelijk. Hij zeide: Ik ben het.

Johannes 9 vers 8-9

Het werk van God is helder, maar kan wel verwarring geven. De oorzaak daarvan ligt in de blindheid van de mens. Niet alleen de bedelaar was blind, maar ook de discipelen, de farizeeën, de burenen en bekenden. Al die mensen moeten van hun blindheid worden afgeholpen.

De burenen en bekenden weten goed wie de blindgeborene is. Hoe vaak hebben ze hem niet zien zitten. Nu ze hem hier ontmoeten, raken ze in verwarring. 'Is hij het wel?' vraagt er een. 'Hij lijkt er sprekend op', zegt een ander. O, wat zijn ze vol van het nieuws. Dat kennen we wel. Hoeveel kostelijke genadetijd vermorsen wij met allerlei nieuwtjes? Vaak zijn het maar ijdele praatjes, waarvan we de waarheid niet onderzoeken. Wat zegt het negende gebod?

Door al dat gepraat raakt de genezing van de blinde naar de achtergrond. Het gaat niet over het grote wonder dat zojuist gebeurde en nog minder over Gods eer. Hoe komt het toch, dat dat niet tot verootmoediging van de burenen en bekenden leidt? Omdat ze hun eigen blindheid niet kennen. Daarom kennen ze ook de grote Medicijnmeester niet.

Weet u wat Calvijn zegt? 'De goddeloosheid is vindingrijk in het verduisteren van de werken Gods.' Denk daar eens over na! Dagelijks omringt de Heere ons met Zijn goedertierenheid, maar daar praten we niet over. Wat zijn we vaak ver van het grote scheppingsdoel verwijderd. Wanneer

geven wij de Heere de eer, niet alleen met onze mond, maar ook uit een verbroken en vernederd hart?

Luister, de mond van de blindgeborene gaat open. Hij maakt een eind aan alle verwarring en zegt: 'Ik ben het.' Tot nog toe heeft de man geen woord gezegd. Is u dat opgevallen? In het werk van God begint het niet met praten. Er zijn zoveel mensen die direct over Jezus en over de verlossing spreken, maar waar zijn de drie stukken uit de Heidelberger? Waarmee begint het? 'Ten eerste: hoe groot mijn zonden en ellenden zijn.' Luister maar naar de blindgeborene, die goed weet dat hij in zijn blindheid aan de kant van de weg zat. Hij weet ook hoe daar de Mens Jezus gekomen is. Hij hoorde Hem zeggen dat de grote werken Gods in hem verheerlijkt moesten worden. Dat onderwijs heeft de Geest gezegd. Het raakte hem terwijl hij nog blind was. Hij weet ook van het slijk en van het badwater Silóam, waarop Jezus hem wees. 'En wies mij, en ik werd ziende.' Wat een ontzaglijk Godswonder! Voor zulke blinden is er hoop.

Vragen:

1. *Wat bracht verwarring bij de burenen en bekenden?*
2. *Waarom zien wij vaak Gods wonderen niet?*
3. *De ellende gaat voor de verlossing. Hoe werd dit werkelijkheid in het leven van de blindgeborene?*

De jongste dag: een rechtvaardige dag

ds. J. de Kok, Westkapelle

Voordat alle mensen naar hun eeuwige bestemming gaan zal er een grote rechtszaak zijn.

Er zijn hier dingen die wij niet weten. Sommigen menen dat ook al Gods kinderen geoordeeld worden. Dat ook al hun zonden ordentelijk voor ogen gesteld zullen worden en dat dan de vrijspraak volgt. Dit om de genade des te heerlijker te laten schitteren. Anderen zeggen dat dit niet gebeuren zal. Alle zonden zijn immers geworpen in de diepten der zee. Hoe het ook zij, de gezaligden zullen om Christus, door Christus vrijgesproken worden. Al eerder hebben we aangetoond dat Gods kinderen na hun vrijspraak plaats zullen nemen rond de troon van Christus. Dat betekent dat Gods volk eerst geoordeeld wordt. Hoe een en ander in z'n werk zal gaan, weten we niet precies. Wat we wel zeker weten is wat er gebeurt met de mensen die aan de linkerkant staan. Hun zonden zijn niet betaald. En zoals een goede rechter doet, hij zal de bewijslast nalopen. Een voor een zullen al die zonden voor ogen gesteld worden. De zonden van bedrijf, van nalatigheid, van gedachten, woorden en werken. Alles zal terugkomen. Alles!

De einduitspraak

Dan volgt het eindoordeel. De einduitspraak van de rechter. 'Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is' (Matth. 25:41). Dan is daar de aftocht der verdoemden. Daar zijn plots andere engelen. Gevallen engelen. Tegenspartelen helpt niet. Ze zullen daar die miljoenen meeslepen, de eeuwige afgrond in. 'Aldaar zal weinig zijn en knersing der tanden' (Luk. 13:28). Daar zal de pijn nooit minder worden. Daar zal het vuur niet getemperd worden. Daar zal eeuwige duisternis zijn. Eeuwig van God verlaten. Zullen Gods kinderen dan een traantje wegpinken? Dacht u dat? Kijk maar eens in Zondag 19 van de Heidelberg: '... al Zijn en mijn vijanden...'. Er heeft immers zojuist een vereniging tussen Christus en de uitverkorenen plaatsgevonden? Ze zijn één. Nee, lezer(es), hier zal Gods Kerk recht instemmen met het rechtvaardig oordeel van Christus. Daar zal een moeder instemmen met de

veroordeling van haar kind. Daar zal een kind instemmen met de veroordeling van zijn vader. Wij kunnen ons dat nu niet voorstellen. Dat komt omdat wij hier op de aarde zijn en ons verstand verduisterd is en onze wil verkeerd. Ook is het geen hardheid. Hier aan deze zijde van het graf kennen we dat niet. Daar blijft altijd bewogenheid met de ziel van onze naaste, als het recht ligt.

Na de aftocht der verdoemden blijven daar de gezaligden over. De Bruidgom zal Zijn bruid meevoeren naar het hemels heiligdom, naar het Vaderhuis met zijn vele woningen. Ieder kind van God zal een plaatsje krijgen in die stad met de paar'len poorten. Ze zullen al zingend, het lied van Mozes en het Lam, binnen gevoerd worden. Paulus zegt: '... en alzo zullen wij altijd met den Heere wezen. Zo dan, vertroost elkander met deze woorden' (1 Thess. 4:17b, 18).

De schrik des Heeren

Geliefde lezer(es), zijn de zaken uit de vijf artikelen u tot troost? Of vervult het u met afgrijzen en beving? Waarom? Bent u niet bereid om God te ontmoeten? Dan hoop ik dat deze met gebrek neergeschreven woorden mogen zijn als een schrik des Heeren, welke bewegen tot het geloof (zie 2 Kor. 5:11). U leeft nog in het heden der genade. Christus laat Zich nu nog vinden. Maar... maak er haast mee. Wie weet hoe spoedig Christus komt! En, bevende ziel, wees nu eens eerlijk. Op de bodem van uw hart is er, ondanks alle indrukwekkende zaken, toch ook weleens een verlangen geweest met Johannes? Ik vraag niet hoeveel of hoelang. Maar, hebt u ooit weleens gepreveld in de binnenkamer: 'Ja, kom, Heere Jezus' (Openb. 22:20). Dan zal Hij op Zijn tijd deze roep verhoren. Wie weet hoe spoedig! O, wat zal dat zijn, zonder zonde, tot in eeuwigheid God te mogen dienen. God bedoelen zoals Hij de mens bedoeld heeft. Zing dan nog maar eens met Datheen (Ps. 43:4):

*Daar zal ik dan vrijmoedig wezen
Om tot Gods altaar vrij te gaan,
Tot God, Die mijn vreugd
is geprezen,
En mijn geneugte uitgelezen;
Dies zal ik vro de harpe slaan,
En prijzen nu voortaan. ♦*

De zonde van
Gods kinderen
zijn geworpen
in de diepten
der zee. ◀

▶ slot

Eenzaamheid

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Een van de uitkomsten van het onderzoek 'De kerk in crisistijd', uitgevoerd in opdracht van de actie Kerkbalans, is dat de kerk een actieve rol dient te spelen op de terreinen van eenzaamheid, de vluchtelingen crisis en armoede/energiecrisis.

► Meer dan een miljoen Nederlanders voelt zich sterk eenzaam.

Eenzaamheid scoort met 88 procent als thema het hoogst, waarbij de respondenten, afkomstig uit de Rooms-Katholieke Kerk en de Protestantse Kerk in Nederland, een actieve houding van de kerk verwachten. Deze hoge score wijst erop dat veel mensen zich eenzaam voelen. Niet velen zullen de eenzaamheid bewust zoeken, zoals de twintigjarige Antonius (ca. 251-356). Hij zocht bewust een leven van afzondering om afstand te nemen van alle aardse goederen. Hij hoopte dat in de stilte van onherbergzame streken de hemel sterker zou zijn dan de aarde. Maar ook Antonius moest ervaren dat het zich terugtrekken uit de wereld nog geen garantie is voor een heilig leven. Wilhelmus à Brakel zegt in de "Redelijke Godsdienst" dat men door eenzaamheid eerder een beest of een duivel wordt dan een engel. In de eenzaamheid worden we door de goede voorbeelden van anderen niet opgewekt, maar wij ontdekken ook het kwaad niet dat in ons leeft.

Communicatiemogelijkheden

Meer dan een miljoen Nederlanders voelt zich sterk eenzaam. Het komt onder alle leeftijden en onder alle lagen van de bevolking voor. Als het goed is, zal er in de kerk oog zijn voor

mensen die om wat voor reden dan ook zich eenzaam voelen. Dat geldt ook voor jongeren, die om hun eenzaamheid te verdringen of om hun sores te vergeten, zich overgeven aan gamen (het spelen van spelletjes op computer of smartphone) en daaraan verslaafd kunnen raken. Het is opmerkelijk dat in onze samenleving met zoveel mogelijkheden tot communicatie, zoveel mensen eenzaam zijn. Of, misschien is dat wel een van de redenen van de eenzaamheid? Door de sociale media wordt er meestal niet echt verbinding gelegd met de ander. De emotionele band met de ander wordt gemist. Kun je via Whatsapp wel een intiem gesprek voeren? Want eenzaamheid is: je niet verbonden voelen. Je mist een hechte, emotionele band met anderen. Of je hebt minder contact met andere mensen dan je wenst.

Oorzaken

Eenzaamheid kan verschillende oorzaken hebben. Een man of vrouw blijft soms eenzaam achter als de echtgenoot of echtgenote overlijdt. Niet iedereen heeft een familie die kan bijstaan om de eenzaamheid op te lossen of draaglijk te maken. Ook als gevolg van een echtscheiding kan de verlatene eenzaam achter-

blijven. Zij die niet tot een huwelijk komen, kunnen zich eenzaam voelen. Tegenwoordig spreekt men ook van existentiële eenzaamheid: je voelt je eenzaam omdat je de zin van het leven niet meer ziet.

Eenzaamheid behoort niet bij het menselijk leven. Het was er in het paradijs niet. God vond het niet goed dat de mens alleen was. Daarom schiep Hij een hulp tegenover de man. Eenzaamheid is het gevolg van de zondeval. Wij hebben God losgelaten en de gemeenschap met Hem verbroken. Ook de gemeenschap met de naaste.

Genade

Het bezoeken van eenzamen behoort bij de pastorale en diaconale taak van de kerk. We moeten echter niet denken dat mensen in staat zijn de eenzaamheid echt op te lossen. Met alle goede bedoelingen blijft er slechts één middel over: genade. De dichter van Psalm 25 gevoelde zich eenzaam, maar kwam ermee op het juiste adres. Hij bad: 'Wees mij genadig, want ik ben eenzaam en elendig'. Dat neemt de roeping van de kerk en van elke christen niet weg om zich te bekommeren over de eenzamen. Een bezoek op zijn tijd kan voor een eenzaam mens zijn als een beker koud water.

Het is een voorrecht als tijdens het bezoek aan iemand die eenzaam is ook de echte oplossing voor het alleen zijn aan de orde komt. En die ligt alleen in Christus, Die in volkomen eenzaamheid hing aan het kruis en het uitriep: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Hij verlaten, zelfs van God. Hij moest van God en mensen verlaten worden, om Zich te voegen bij de eenzamen.

Gelukkig als we in de eenzaamheid met God gemeenzaam mogen zijn. Ook als de eenzaamheid steeds meer beleefd wordt bij het ouder worden en het dan waar mag zijn: 'Tot de ouderdom toe blijf Ik Dezelfde en tot de grijsheid zal Ik ulieden dragen' (Jes. 46:4).

Eenzaam, maar niet alleen. Dan is eenzaamheid ook een zegen. Ja, een taak voor de kerk, die erop mag wijzen: Gods verborgen omgang vinden zielen waar Zijn vrees in woont. ♦

Wapens in de strijd

Petra Hooglander-Bijvank, Gouda

Vrijdagavond 20 januari zijn weer veel belangstellenden naar de winterconferentie in Gouda gekomen. Ds. S.W. Janse, die behalve studenten uit het hele land ook de Goudse jeugdvereniging onder zijn gehoor heeft, schetst naar aanleiding van Efeze 6 een Romeinse soldaat die zich aankleedt voor de strijd.

‘Deze soldaat moet het slagveld op om de vijand aan te vallen en vooral om zich te verdedigen. Paulus geeft in legertaal aan de ‘navolgers Gods en Zijn geliefde kinderen’ (Ef. 5:1) het bevel om een geestelijke wapenuitrusting aan te trekken (Ef. 6:13). Als je de Heere mag dienen, ken je strijd op leven en dood, waarbij je je vaak afvraagt: hoe blijf ik staande?’ De Rijssense predikant maakt de verschillende onderdelen van de wapenrusting concreet voor het studentenleven. Zo spoort de gordel van de waarheid aan om oprecht en integer te zijn. ‘Het ‘borstwapen der gerechtigheid’ is een harnas, een pantser dat beschermt tegen de vijand die van alle kanten komt, ook in de rug. De ‘gerechtigheid’ ervan is een godzalig leven en een goed geweten. Sta je rechtvaardig voor God?’

Dan ga je op Christus lijken. Dat is aan je te zien’.

Geloof en hoop

De soldatenlaars uit vers 15 wijst naar de bereidheid te spreken over het Evangelie, het geloof en de hoop. ‘We hebben een boodschap voor de wereld’. Hierover worden na de pauze vragen gesteld. Moet je altijd over je overtuiging praten, zoals wanneer er gevloekt wordt? De twee andere aanwezige predikanten, ds. G. Clements en ds. P.J. de Raaf, vallen de spreker bij in de oproep om zonder schaamte te spreken over je levensdoel en bijvoorbeeld openlijk in de Bijbel te lezen. ‘Dat zorgt vaak voor gesprek’. In de lezing komen ook de laatste onderdelen van de uitrusting aan de orde. ‘Het schild van het geloof is langwerpige, bedekt met vochtige huid

om de brandende pijlen op te vangen en uit te blussen. Dat geloof is een toestemmen en een vertrouwen en het is verkrijgbaar!’

Niet alleen het lichaam moet beschermd worden, maar ook het hoofd. ‘Het hoofd krijgt een helm, de hoop op de zaligheid. Als de Heere die geeft, verachten we alle dingen van de wereld. Aan het einde van de loopbaan mag de helm af om de kroon te ontvangen’.

‘Als je de Heere mag dienen, ken je strijd op leven en dood’.

Aanval

De soldaat is bijna aangekleed. Nu nog het zwaard van de Geest. ‘Dat is Gods Woord, het enige wapen waarmee je ook in de aanval kunt. Ken je de Bijbel en gebruik je die? Om verzoeken te weerstaan? Dat Woord doorsteekt zelf ook. ‘Op de pinksterdag werden drieduizend luisteraars doorstoken. Zij gingen vragen: ‘Wat moet ik doen om zalig te worden?’ Dan zie je dat je die wapenrusting mist’.

‘Vraag je je af hoe je kunt strijden? Met bidden, smeken en waken (vers 18), want alleen red je het niet. Laat je kleden door Christus, Die in Gethsémané en op Golgotha gestreden heeft. In Hem is de overwinning zeker. En Hij heeft nog graag vrijwilligers in Zijn dienst’. ♦

▶ De winterconferentie voor studenten stond in het teken van ‘De geestelijke wapenrusting’.

Mij zal niets ontbreken

Joannes Beukelman

uitg. Brevier; 191 blz., € 19,99

Joannes Beukelman (1703-1757) liet onder meer een bundel preken na over Psalm 23. Deze dertien preken zijn nu door Brevier opnieuw uitgeven. Elke preek begint met een korte inleiding en een uitgesproken gebed. Daarna wordt de tekst nauwkeurig en overzichtelijk behandeld. De punten zijn onderverdeeld door tussenkopjes. Dat maakt het lezen, ook van een kort stukje verdeeld over enkele leesmomenten, des te eenvoudiger.

Beukelman verklaart Psalm 23 grondig. Hij beroept zich op bekende en onbekende kerkvaders uit de eerste eeuwen van de christelijke kerk. Ook wijst hij regelmatig op de betekenis van Hebreeuwse woorden, de taal waarin David door de inspiratie van de Heilige Geest deze troostpsalm heeft uitgesproken. Elke preek en ieder hoofdstuk sluit af met een ordelijke toepassing. Daarin

worden de onbekeerden doorgaans ernstig en hartelijk aangesproken en Gods kinderen vermaand, onderwezen en bemoedigd. Deze preken zijn goed te lezen voor persoonlijk gebruik. Ook in de leesdiensten kunnen ze gebruikt worden. Qua lengte zijn ze daarvoor geschikt en taalkundig goed te volgen. Mogen we nog eens opwekken om de geschriften van onze oudvaders te (blijven) lezen, ook op zondag in de leesdiensten? Wel moeten er voor een leesdienst nog een Schriftgedeelte en de psalmen worden opgezocht.

Er zou veel uit dit boek te citeren zijn. Mag ik wijzen op een paar korte gebeden die steeds na de inleiding in de preek te vinden zijn? In preek twee lees ik: 'O, Heere, laat er dan ook deze morgen geen zegen ontbreken, opdat dit woord gezegend mag zijn voor Uw volk. Amen'. In de volgende preek bidt de predikant: 'O, de Heere schenke velen van u er een wezenlijke zegen bij! Amen'.

Moge de Heere deze gebeden vervullen ook aan ons, jong en oud, bij het lezen van dit onderwijzende boek over Psalm 23.

ds. A. Verschuure, Genemuiden

Zijn barmhartigheden hebben geen einde

ds. J.J. van Eckeveld

uitg. Den Hertog; 111 blz., € 16,50

Onze geliefde broeder ds. J.J. van Eckeveld kan door zijn gezondheidssituatie niet langer het Woord verkondigen. Dat is een ingrijpende werkelijkheid. Maar hij kan de gemeenten nog wel op een andere wijze dienen. Dat doet hij door deze bundel met zes preken over teksten uit het tweede en derde hoofdstuk van de Klaagliederen van Jeremia. De preken zijn in 2017 gehouden in Zeist, de gemeente die hij 43 jaar heeft mogen dienen.

Deze preken zijn Schriftuurlijk-bevindelijk, maar ook actueel. De gevaren die onze jongeren bedreigen, worden concreet benoemd. Indringend wijst hij op de media die veel kostelijke genadetijd wegnemen. De waarschuwing om de Heere te zoeken, ontbreekt niet. Tegelijk klinkt de liefdevolle nodiging om te vluchten tot Christus. Met bewogenheid wijst de auteur op de grootheid van Gods genade als hij schrijft: 'Onder de prediking druppen de tranen van

Christus in het midden van de gemeente'. Hij voegt er de vraag aan toe: 'Hebben die tranen uw hart al verbroken?' Zoals we van onze broeder gewend zijn, wordt steeds de lijn getrokken naar Christus, de barmhartige Hogepriester.

Ook voor bestreden zielen is er onderwijs: 'Aangevochten, bestreden kind van God. Hij zal u niet verstoten in eeuwigheid. Want u hebt altijd een plaats in Zijn hart, in Zijn liefde en onder Zijn oog'.

Gods kinderen worden troostvol aangesproken. Waarom kon het volk van Israël niet ondergaan? Het antwoord ligt in de eeuwige trouw van de God van het verbond. 'Dit volk, dat de eeuwige vernieling verdient heeft, daar kunt U niet van af, Heere. Het kan niet ondergaan, om Christus' wil'. De preken zijn voorzien van een liturgie en zijn geschikt voor de leesdiensten of voor persoonlijke overdenking. Op deze wijze kan onze broeder de gemeenten nog dienen. We hopen dat de Heere hem de kracht en lust geeft om dat voort te zetten. In het Voorwoord spreekt hij zijn hartelijke wens en bede uit dat de Heere deze uitgave tot zegen zou willen stellen. Ik sluit me graag bij die wens en bede aan.

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt

voor Groningen,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

PASTORIEZORGEN

Over de gezondheidstoestand van ds. L. Blok zijn grote zorgen ontstaan. De situatie is op het moment van schrijven nog niet geheel duidelijk, er worden nog verschillende uitslagen verwacht. Of ds. Blok zijn predikbeurten zal kunnen vervullen, wordt van zondag tot zondag opnieuw bezien. De Heere gedenke hem, samen met zijn vrouw en allen die hen dierbaar zijn. Hij vervulle aan hen: 'Wees mij een rots om in te wonen, een schuilplaats, waar mijn hart steeds toevlucht vindt in smart'.

Redactie

ZGG BENOEMT EVANGELIST VOOR CAMBODJA

Zending Gereformeerde Gemeenten heeft W. Heres uit Twello benoemd als evangelist voor het zendingsveld in Cambodja. Wiegert Heres (34) is werkzaam in de ICT. Zijn vrouw Johanna is kort na het afronden van haar studie Culturele Antropologie gaan zorgen voor hun groeiende gezin. Zij hebben vijf kinderen in de leeftijd van 9 jaar tot enkele maanden. Het echtpaar Heres is lid van de Gereformeerde Gemeente in Deventer. Wiegert dient daar als ouderling. De deputaten zijn er verblijd mee dat hiermee opnieuw een vacature voor het zendingswerk in Cambodja vervuld is. We hopen dat de Heere Zijn zegen zal verbinden aan deze benoeming.

Deputaatschap Zending Gereformeerde Gemeenten, ds. P.D. den Haan, secretaris

BEVESTIGING EN INTREDE DS. VAN NIEUW AMERONGEN TE NIJKERK

Woensdag 11 januari was een bijzondere dag voor de gemeente van Nijkerk. Na twintig jaar vacant te zijn geweest, mochten we in ds. G.P. van Nieuw Amerongen weer een eigen herder en leraar ontvangen. De bevestigingsdienst werd geleid door onze consulent ds. G. van Manen, met de tekst Johannes 3:29-30. Hij sprak

over 'De vriend van de Bruidegom', met als gedachten: zijn plaats, zijn blijdschap en zijn belijdenis. Johannes' prediking droeg vrucht. Zondaren namen de toevlucht tot Christus, maar anderen nog niet. Die komen naar Johannes. Deze zegt: 'Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit den hemel niet gegeven is. Gij zelve zijt mijn getuigen dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet; maar dat ik vóór Hem heen uitgezonden ben. Die de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de vriend des Bruidegoms, die staat en Hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des Bruidegoms. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld geworden'. Johannes gebruikt het beeld van een huwelijk. Hij is als een vriend van de Bruidegom die het hart van de bruid moet inwinnen door goed van Hem te spreken, opdat die twee elkaar zouden ontmoeten. Als Johannes dát ziet gebeuren, verblijdt hij zich. Hij, de hemelse Bruidegom, moet wassen, en ik, Johannes, moet minder worden. Na het lezen van het formulier, sprak ds. Van Nieuw Amerongen 'Ja ik, van ganser harte'. Ds. Van Manen sprak hem met zijn gezin persoonlijk toe. 's Avonds deed ds. Van Nieuw Amerongen intrede met de tekst Psalm 15:1b. Het thema van de preek was: 'Davids betrekking op Gods huis'. De punten waren: de plaats van Gods tegenwoordigheid, de plaats van Gods onderwijs en de plaats van Gods gemeenschap. In Psalm 15 houdt David ons voor waarom Gods huis een bijzondere plaats is. Het is de plaats van Gods bijzondere tegenwoordigheid, de plaats waar de heilige God woont. Maar wie zal kunnen verkeren in Zijn tegenwoordigheid? Alle mensen zijn verdoemelijk voor God. In deze psalm onderwijst David hoe alleen door het wonder van de nieuwe geboorte een kind van Adam zal kunnen verkeren in Gods tent. Deze vernieuwing naar Gods beeld vloeit uit de dood

en opstanding van Christus. Door Hem worden Gods deugden verheerlijkt, daarom zal er altijd een Kerk op aarde zijn. In Hem zal een onheilige zondaar kunnen delen in Gods gemeenschap. Zulke zondaars hebben een bijzondere belofte, namelijk dat zij niet verloren gaan in eeuwigheid. Om hun dat bekend te gaan maken, stuurt de Heere goeder-tierenlijk Zijn knechten. Dan wordt Gods huis het liefste plekje op aarde. Onze predikant werd toegesproken door ds. C.A. van Dieren namens de classis Barneveld en de Particuliere Synode Oost, door de christelijke gereformeerde ds. J.J.G. den Boer namens de plaatselijke kerken, door burgemeester G. Renkema namens de gemeente Nijkerk, en door ouderling A. Slingerland namens kerkenraad en gemeente. De gemeente zong de dominee Psalm 122:3 toe. Ten slotte legde hij voor de eerste maal de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Nijkerk

BEVESTIGING EN INTREDE DS. J.B. ZIPPRO TE ZOETERMEER

Op woensdag 11 januari werd ds. J.B. Zippro als predikant verbonden aan de gemeente van Zoetermeer. Met blijdschap en verwondering ontving de gemeente na een vacante periode van bijna vier jaar opnieuw een eigen herder en leraar uit Gods hand. In de bevestigingsdienst bediende de consulent, ds. H. Brons, Gods Woord uit Jeremia 1 vers 11 en 12. Het thema van de preek was 'De belofte van de amandeltak'. Dit werd uitgewerkt in twee gedachten: 'Een bemoedigend teken' en 'Een wakende God'. De amandelboom was een van de eerst bloeiende bomen in het vroege voorjaar. De Heere gebruikte dit beeld van de amandeltak om de jonge profeet Jeremia te bemoedigen. Jeremia kreeg in het voorgaande de opdracht om Gods boodschap uit te dragen, zowel in aankondiging van afbraak als van wederopbouw. God Zelf zou Jeremia woorden in de mond geven en zorgen voor Zijn Woord, want Hij, Israëls Wachter, zal niet slapen noch sluimeren. Hij zal bloei geven, maar daar gaat het niet om. De Landman ziet uit naar amandelen, naar vrucht op de

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

prediking. 'Een takje tot bemoediging, mag het zijn ook als een voorbode van bloei, ook hier in Zoetermeer'. Nadat het bevestigingsformulier gelezen was, verbond ds. Zippro zich met zijn ja-woord aan de gemeente. Ds. Brons sprak hem, zijn vrouw en (klein)kinderen, en de gemeente hartelijk toe. In de avonddienst deed ds. Zippro intrede vanuit Johannes 1 vers 29, met als thema 'De prediking van Christus, het Lam Gods'. Hij werkte dit uit in twee gedachten: 'Hoe Hij gepredikt wordt' en 'Wie Hem nodig krijgen'. Johannes de Doper was een profeet in de overgangstijd tussen het Oude en

het Nieuwe Verbond. Hij predikte scherp en ontdekkend, benoemde de zonde en sprak over schuld. Voor verlossing wees hij van zichzelf af en wees hij op Christus: 'Zie, het Lam Gods'. Die opdracht geldt ook voor de dienaren des Woords in onze tijd.

Johannes gebruikte het beeld van de offerdienst, waar lammeren geofferd werden. Dit Lam Gods zou later ook geofferd worden om de zonde der wereld op Zich te nemen en weg te dragen. Deze weldaad wordt aan allen aangeboden, schrijft Calvijn, dus niet alleen aan de Joden, ook aan ons. Van nature begeren wij dat

Lam niet. Slechts wie zijn zondenlast en schuld gevoelt en zoekt daarvan verlost te worden, heeft Christus nodig. Het is een wonder als dat Lam tot ons komt. Dat mag ook nu nog worden aangewezen.

Na de preek sprak ds. Zippro een dankwoord. Hij werd toegesproken door ds. P.J. de Raaf namens de classis Gouda en de Particuliere Synode Noord-West, door wethouder B.G. Velzen namens de burgerlijke gemeente Zoetermeer, en door ouderling C.J. Stolk namens kerkenraad en gemeente. Ten slotte werd de predikant toegezongen uit Psalm 69:14.

[Kerkenraad Zoetermeer](#)

Berichten

GESPREKSGROEP REGIO KAMPEN

Op verschillende plaatsen in Nederland bestaan gespreksgroepen voor volwassenen vanaf 25 jaar met autisme en een (boven)gemiddelde intelligentie. Op zaterdagmorgen 11 maart is de volgende bijeenkomst van de groep in de regio Kampen. Bent u of kent u een volwassene met autisme en een (boven) gemiddelde intelligentie die behoefte heeft aan contact met mensen in een vergelijkbare situatie? We komen graag met u in contact. Meer informatie op www.helpendehanden.nl/gespreksgroepen of neem contact op met Inge van Hell via w.vanhell@helpendehanden.nl of tel. 0348-489970.

NIEUW CONCEPT CENTRUM VOOR GODSDIENSTONDERWIJS

Het Centrum voor Godsdienstonderwijs (voorheen CGO) kent een nieuw

concept, de 'losse modules pastoraat'. Het gaat om bijeenkomsten van drie of vier avonden, bedoeld voor ambtsdragers, studenten, jeugd- en jongerenwerkers en gemeenteleden. Er zijn keuzemodules waarvoor ingeschreven kan worden, zoals leiderschap, jongeren- en kinderwerk, pastoraat en missiologie. Locatie: gebouw Driestar educatief te Gouda. Meer informatie en inschrijven: cgo.nu

NIEUWE PROJECTKOREN

- In Hendrik-Ido-Ambacht start een projectkoor t.b.v. het deputaatschap voor Israël. Er zijn acht repetitieavonden, met als besluit een Israël-korenzangavond op 13 mei in Dordrecht. Voor informatie: 06-21383706; aanmelden: a.j.j.stolk@gmail.com
- In maart start het Sionskoor, een projectkoor dat vier concerten geeft

ten bate van de Jeugdbond, deputaatschap Israël en ZGG. Repetities vinden plaats in acht regio's. Meer informatie en aanmelden op www.sionskoor.nl

ZANGAVONDEN

Rotterdam-IJsselmonde - Thaborkerk, vr. 10 febr., 19.45 uur, psalmzangavond m.m.v. bovenstemvereniging Ouderkerk a/d IJssel; leiding ds. G.W.S. Mulder; collecte t.b.v. zending in Guinee.

Rotterdam-Alexanderpolder - Sionkerk, Romanohof, zat. 11 febr., 19.30 uur, gem. koren Jubilate en Laus Deo, Roeland de Reuver, orgel, div. instrumentalisten, avond met muziek van oud-dirigent Adriaan Verhoef.

Yerseke - Herv. kerk, zat. 11 febr., 19.30 uur, koor- en samenzang m.m.v. mannenensemble Goes en kinderkoor Uit der kinderen mond; collecte voor Bijzondere Noden (Oekraïne).

Kerkdiensten

ZONDAG 5 FEBRUARI 2023

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur stud. R.T. Michielse; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld;

Alphen aan den Rijn 10.00 en 15.30 uur stud. J. Janse; **Amersfoort** 16.30 uur ds. J. Schipper; **Amsterdam** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Apeldoorn** 10.00 en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 en 16.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug;

Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. W. Silfhout; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00

uur stud. J.M. Evers; **Bodegraven** 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens en 14.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds. G. Pater; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 16.30 uur stud. J.M. Evers; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; **Den Haag-Scheveningen** 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Deventer** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. J. Beens; **Dordrecht** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 17.30 uur stud. R.T. Michielse; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur ds. B.J. van Boven en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Enter** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 14.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Gorinchem** 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **'s-Gravenpolder** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravanzande** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Groningen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Haamstede** 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Herkingen** 18.00 uur ds. C. Harinck; **Hilversum** 16.00 uur ds. W. Visscher; **Hoofddorp** 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Houten** 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 18.00 uur ds. M. Joosse; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 15.00 uur ds. G. van Manen; **Lisse** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Joosse; **Meeuwen** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Meliskerke** 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Melissant** 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum**

9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 19.00 uur ds. B. Labee; **Moerkapelle** 9.30 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuwerkerk** 9.30 en 15.30 uur stud. A.E. Brijder; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Nunspet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; **Oosterland** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Oostkapelle** 15.30 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Ouddorp** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Oude-Tonge** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Poederloijen** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Poortugaal** 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 19.00 uur ds. L. Blok; **Puttershoek** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 uur ds. H. van der Heiden en 14.30 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 19.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Rotterdam-IJsselmonde** 14.30 uur stud. J.M. Evers; **Rotterdam-Zuidwijk** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Philipsland** 18.00 uur stud. A.E. Brijder; **Sliedrecht** 9.00 en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; **Soest** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Spijkenisse** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Sprang-Capelle** 14.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Stolwijk** 19.00 uur ds. A.T. Huijser; **Terneuzen** 15.00 uur ds. M. Karens; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur ds. J. Schipper en 14.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Tholen** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 uur ds. H. Brons en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. C.J.

Meeuse; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Wardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Werkendam** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Westzaan** 15.00 uur ds. H. Brons; **Wierden** 14.00 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Wolphaartsdijk** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Visscher; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 7 FEBRUARI 2023

Drachten 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Oosterland** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. W.J. Karels; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. M. Blok.

WOENSDAG 8 FEBRUARI 2023

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Hilversum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. A. Schot; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Kootwijkerbroek** 15.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Kortgene** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Kruiningen** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Meeuwen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Melissant** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Mijdrecht** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Opheusden** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Poortugaal** 19.30 uur ds. J. Schipper; **Poortvliet** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Rijssen-Zuid** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Spijkenisse** 19.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 19.30 uur ds. L. Blok; **Urk** 10.00 (Biddag) en 17.00 uur (Biddag) ds. A.J. de Waard; **Veenendaal** 19.30 uur ds. B. Labee; **Westzaan** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Zeist** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder.

DONDERDAG 9 FEBRUARI 2023

Benthuizen 19.30 uur ds. L. Blok; **Bodegraven** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; **Genemuiden** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **'s-Gravanzande** 19.45 uur ds. M. Joosse; **Kampen** 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Krimpen aan den IJssel** 19.45 uur ds. E.J. Boudewijn; **Middelharnis** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Puttershoek** 19.30

uur ds. L. van der Kuij; **Sint Annaland**
19.30 uur ds. M. Karens; **Wolphaartsdijk**
19.30 uur ds. A.H. Verhoef.

VRIJDAG 10 FEBRUARI 2023

Rotterdam-IJsselmonde 19.45 uur ds.
G.W.S. Mulder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 FEBRUARI 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30
en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos;
Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30
uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden**
(Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur
(Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem**

(Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en
16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotter-
dam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang.
M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat
177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van
Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105)
10.30 (Bijbeluur) en 16.00 evang. H.J. van
den Boogaart.

Advertenties

Te huur op Camping Bergzicht in
Giethmen: een mooi **6 persoons chalet**,
van alle gemakken voorzien en een mooi
prieel. Voor info 06 820 119 63

T.H. vak. woning te Damwoude Frl.,
juni t/m aug., geschikt voor 2 à 3 volw.
personen. Tel. 06-30418160
E mail: silverwindcruise@gmail.com

Te koop gevraagd: **Uit den schat des
Woords**, jaargang 38. Tel. 06-13702134

**PSALMZANGAVOND TGV 70 JR.
WATERSNOODHERDENKING
(MET DIA-KLANKBEELD !)**
GROTE KERK GOES

D.V. ZATERDAG 4 FEBRUARI

19.30 uur • Toegang vrij !

Organist: Pieter Heykoop • Col. Bijbels voor Moldavië
Leiding: Ds. M. Karens • **Kerk verwarmd !**

**Uw woning in Veenendaal verkopen?
Bel dan met Wessel Berkhout!**

Wij informeren u graag over onze
onderscheidende en enthousiaste
werkwijze en verstrekken u graag een
aantrekkelijke offerte.

BURGLAND
Makelaars

0318-628412

www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Welkom terug
op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

Bakhuis te huur in Stroe (Gem. B'veld).
Het huisje heeft 2 verdiepingen, totaal
80 m² b.v.o., 2 slaapkamers - ruim
kantoor - kamer/keuken - badkamer.
Interesse? Bel 06-10964975.

Geeft pollen minder kans, om vrijer
te ademen door de neus, bij een
gevoelige huid. **Betaguard van NeoLife.**
Febr.-aanbieding | Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

STICHTING **RONN**
Reformatorisch Onderwijs Noord Nederland

VACATURE

De **Stichting Reformatorisch Onderwijs Noord Nederland** is een stichting waarin de vier reformatorische scholen in het Noorden van Nederland (Drachten, Groningen, Hollandscheveld en Wälterswäld) samenwerken. Hiervoor zoeken wij een samenbindende

DIRECTEUR-BESTUURDER

die deze samenwerking verder gaat implementeren en uitbouwen.

Als directeur-bestuurder van de stichting RONN geef je bovenscholers leiding. In deze functie ben je verantwoordelijk voor de kwaliteit van de scholen. Je werkt samen met het toezichthoudend bestuur, je geeft leiding aan het directieteam en je zorgt voor verdere professionalisering van de scholen. Daarbij is goed samenwerken en ruimte geven aan de lokale directeuren belangrijk. De lokale eigenheid en identiteit weet je te waarderen. Tegelijkertijd pak je thema's gezamenlijk op en je zorgt ervoor dat de samenwerking van meerwaarde is.

De betrekkingsomvang is 0,4 fte, standplaats in overleg. Kijk op www.vgs.nl/vacatureronn voor meer informatie en de profielschets. Je reactie ontvangen we graag uiterlijk D.V. 16 februari.

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

**Bruinisse: Boek nu uw vakantie
op onze gezellige camping!**
Safaritent/stacaravan/kampeersplaats.
Kijk op www.dewelblok.nl
Tel. 0111-482523

Bureau Mark.

**Luisteren,
met oog voor elkaar.**

+31 (0)6 53 29 69 57
mark@bureaumarck.nl

bureaumarck.nl

Te huur 5 t/m 18 augustus: woning met ruime tuin, rand van **Middelburg**, 5 pers.
Meer informatie: 0623841196.

Bijzonder aansprekend boek over de watersnood in de boekhandel: 'Het hoge huis van Sion'. Geheel herziene tekst en veel foto's. www.ramshoorn.nl

ZEELAND: 2-pers. huisje te huur op boerderij in Grijpskerke (Walcheren)
0118-591464

Studente zoekt in Ede e.o. kostadres voor +/- 3 nachten in de week i.v.m. stage.
Van D.V. 06-02 - 16-06. kostadres1@gmail.com

Het **RD** levert mij's avonds de juiste kant van het verhaal.

Cor Willem | Uitvoerder bouw

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.
Ga naar rd.nl/saambinder
Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

rd
reformatisch
dagblad

**'Hogeschool en
basisschool leiden
mij sámen op tot
een goede leraar'**

Pieter-Paul van der Slikke, student Pabo

**Studeren
met betekenis**

Bezoek onze
online open dag:
11 februari

Pabo

Pedagogiek

Ad-pep

Lerarenopleiding voortgezet onderwijs

Masters

driestar-hogeschool.nl

Driestar hogeschool

 Driestar educatief

**begrafenisverzorging
Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiederingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

Gastopvang Stichting de Vluchtheuvel

Soms is het nodig dat een kind een poosje afstand neemt van de thuissituatie. Bijvoorbeeld omdat het thuis niet lekker loopt. Dit kan ook gelden voor jongeren of (jong)volwassenen. Denk dan eens aan **gastopvang**.

Voor algemene informatie, een hulpvraag of voor aanmelding als gastgezin kunt u contact opnemen met onze coördinatoren:

- Regio Oost
Jeannine Hendriksen
06 - 21386673 • jhendriksen@stichtingdevluchtheuvel.nl
- Regio Noord-West & Zuid-West
Gerda van Es
06 - 15377676 • gvanes@stichtingdevluchtheuvel.nl
- Regio Zeeland
Caroline Meulmeester
06 - 27074115 • cmeulmeester@stichtingdevluchtheuvel.nl

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

LETHBRIDGE, CANADA
Op familiebezoek of vakantie in Alberta?
Verblijf dan in een van onze gezellige cottages op Elbas Farms.
Ernst & Louise Sluijmers (+1-403-329-8181)
www.elbas.com

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation, conflictantering, assessments, coaching en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Maak gebruik van onze service aan huis.
Prachtige collectie PVC vloeren. Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.
06-19557166 De Vloerenkoning.nl

**DE APP MET DUIZENDEN
CHRISTELIJKE MUZIEK-
EN VERTELC'D'S**

**Makkelijker
dan een
cd-speler**

FamilyStream

Luister nu gratis 1 maand mee!

www.familystream.com

Geniet van uw vakantie in een compleet ingerichte CHALET of LODGE (5 tot 7 pers.) in Frankrijk, Spanje of Oostenrijk
Info: 0653895937 www.familylodges.eu

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

WWW.KERKINTERIEURS.NL

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

**Praktijk
den Uijl**

- ♥ HULPVERLENING
- ♥ COACHING
- ♥ TRAINING
- ♥ TOERUSTING

Nieuwkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

JOH. DE HEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Kleding voor het hele gezin bij
Julia's Baby- en Kinderkleding in
Kootwijkerbroek! Kijk voor de nieuwe
collectie op onze webshop
juliasnkleding.nl of kom naar de winkel.
Ook voor Córdor Beenmode en acces-
soires bent u bij ons aan het juiste adres.

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Wilt u
leiding
komen
geven?

**Ds. J. Fraanjeschool
De Vesting**

In Barneveld is op onze mooie
school nog plaats voor een

**Teamleider
groep 3 t/m 5**

Zowel fulltime als parttime met een
benoemingsomvang van minimaal 3 1/2 dag

Meer informatie of een afspraak voor een bezoek?
Bel met G. Nieuwenhuis: 06-49628043 of kijk op
www.fraanjeschool.nl voor verdere informatie.

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en
conflictbemiddeling

Burg. Houtkopenweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

**'Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren'**

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 354225 | kroonvloereninsteen.nl

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Tel. 0166 - 69 74 38
begrafenisverzorgingdorst.nl

Voor een respect- en stijlvolle begeleiding

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers,
boeken ter recensie en vragen voor de
rubriek 'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten en
beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen

(bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2EO
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van redenen niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

'Ik was net als iedereen in dit dorp rooms', zei de smid tegen Hendrik. 'Ik voelde me beter dan de meeste jongens van mijn leeftijd. Ik zag erg tegen de tijd op dat ik in militaire dienst moest, want ik vond mezelf veel te goed voor de kazerne. Ik wist toen nog niet dat men God overal kan dienen. Ik riep alle heiligen aan om ervoor te zorgen dat ik werd uitgeloofd. Die heiligen schenen me niet te kunnen helpen, want ik moest in dienst. Wat heb ik daar later de Heere voor gedankt!'

De smid zweeg aangedaan. 'Ik had bijna het laagste nummer en wachtte met angst de dag af waarop ik naar de kazerne moest. Als je ergens tegenop ziet, valt het echter nog weleens mee. Ik vond er geschikte vrienden, waar ik mee om kon gaan en ik bleef de nette jongen. Toch vond ik ondanks al mijn biechten en kerkgaan geen rust en vrede in mijn hart...'

'Dat geloof ik', zei Hendrik. 'U zocht het niet op de goede plaats.'

'Juist. Dat heeft de Heere me later laten zien. Ik probeerde door mijn goede werken de hemel te verdienen en zag toen nog niet dat zelfs onze beste werken met zonden besmet zijn. We kunnen alleen door de verdienste van de Heere Jezus zalig worden. Op een dag stierf plotseling één van mijn vrienden. Het werd voor mij een wonder dat ik het niet was. Wat was ik toen bang voor de dood. Juist in die tijd bezocht u de kazerne. Wat u toen hebt gesproken, maakte diepe indruk op mij. Het raakte mij veel meer dan wat ik bij ons in de kerk hoorde. Op uw aanraden kochten enkele anderen en ik een Bijbel. Tot die tijd had ik er nooit één in mijn handen gehad. Nu had ik eindelijk ook een Bijbel'. ♦

vervolgverhaal | Geesje Vogelaar-van Mourik - uitg. Gebr. Koster

Kinderspel

De betekenis van het woord kinderspel in het woordenboek is: een spel dat voor kinderen geschikt is en dus niet heel moeilijk kan zijn. Je kunt zelf wel voorbeelden verzinnen van spelletjes die je vroeger deed.

Over al die spelletjes gaat het niet. Het gaat over het woord kinderspel dat in de Nederlandse Geloofsbelijdenis gebruikt wordt. Laten we eerst de zin lezen waar het woord in voorkomt: 'Ja, de mensen zullen rekenschap geven van alle onnutte woorden die ze gesproken zullen hebben, die de wereld niet dan voor kinderspel en tijdverdrijf acht' (NGB, art. 37).

Het gaat over taalgebruik. Jij en ik moeten ons éénmaal verantwoorden over alle gesproken woorden. De wijze Prediker zegt dat God ieders werk in het gericht zal brengen. Daar vallen ook al onze gesprekken onder. Die woorden die geen nut hadden, inhoudsloos waren. Woorden waarmee we een ander hebben gekwetst. Woorden waarin ernstige ziekten voorkwamen. Woorden die op of over de rand van het fatsoen waren. Woorden waarmee we onszelf verhieven boven de ander. Woorden waarin we de Naam van God misbruikt hebben.

'De wereld' maakt zich daar niet druk over. Dat is voor hen maar kinderspel. Maar het is geen kinderspel. Het is een uiterst gevaarlijk spel! Het is spelen met vuur! Daarom luistert het nauw wát we zeggen en hóe we het zeggen. Jakobus zegt: 'Indien iemand in woorden niet struikelt, die is een volmaakt man, machtig om ook het gehele lichaam in den toom te houden'.

Eén is er op dit punt volmaakt geweest. Het is Jezus Zelf. Zijn woorden deden ertoe. Dat waren woorden van bestrafing en toorn, maar ook van ontferming, genade en troost. Geloof dan Zijn heil- en troostrijk woord (Ps. 95:4, ber.). ♦

Leestip: Prediker 12:8-14

► Wij moeten ons verantwoorden over alle gesproken woorden.

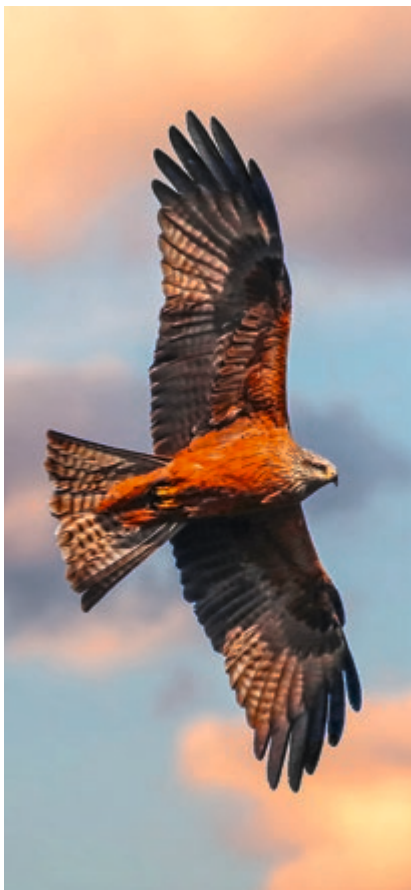
L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Geloofsoog

Niet zo lang geleden las ik de algemene raad om met een 'geloofsoog' naar Boven te zien? Maar dat is toch een zaak van genade?

Haviksoogen

Deze vraag lag al lange tijd op de stapel en was bijna vergeten. Maar we willen er zeker iets over schrijven. De vraagsteller heeft gelijk! Van nature hebben we 'haviksoogen'. Een havik heeft heel scherpe ogen voor een prooi. In het paradijs hadden we ogen om de Heere te dienen en lief te hebben. Vanaf Genesis 3 hebben we ogen die zien naar de zonde. Als een havik zijn prooi ziet, valt hij als een steen uit de lucht op zijn prooi. Dat tekent ons bestaan zonder de wederbarende kracht van de Heilige Geest. Daarom lezen we in de Heilige Schrift over het begerige oog van Eva, het boze oog van Kaïn, het ongelovige oog van veel Israëlieten in de woestijn en de brutale ogen van de inwoners van Beth-Sémes die in de ark keken. Een ander Bijbels beeld is dat we blind zijn. Aan de gemeente van Laodicéa moet Johannes schrijven: 'Want gij zegt: Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt' (Openb. 3:17). De kanttekening (17) schrijft bij dat 'blind' zijn: 'Namelijk in de kennis van uzelf en van uw ellende'.

Met gewone, 'natuurlijke' ogen zijn we onbekwaam om onze verlorenheid te zien. Alleen door ontvangen genade wordt dat anders. Onze Dordtse vaders hebben dat in de Leerregels zo duidelijk omschreven: 'dat de mens, door de genade die hij ontvangen heeft, gelooft en zich bekeert' (hoofdstuk III/IV, par. 12). In paragraaf 11, waar we lezen over het werk van de Heilige Geest, staat zo treffend: 'Hij opent het hart dat gesloten is; Hij vermurwt dat hard is; Hij besnijdt dat onbesneden is'. Daar zouden we bij kunnen zetten: 'Hij opent het oog dat blind is'.

Of met paragraaf 14: 'Zo is dan het geloof een gave Gods; niet omdat het aan den vrijen wil des mensen van God wordt aangeboden, maar omdat het den mens metterdaad wordt medegedeeld, ingegeven en ingestort; ook niet daarom, dat God alleenlijk de macht om te geloven zou geven, en daarna de toestemming of het metterdaad geloven van den vrijen wil des mensen verwachten; maar omdat Hij, Die daar werkt het willen en het werken, ja, alles werkt in allen, in den mens tweebrengt beide, den wil om te geloven en het geloof zelf'.

Geloofsoogen

Dat de Heere zó werkt, lezen we bijvoorbeeld in de ontmoeting van Simeon met de Zaligmaker en Jozef en Maria. Door de drijving van de Heilige Geest komt deze man op het tempelplein als het Kindeke Jezus daar is. Dan opent de Geest het geloofsoog van Simeon en mag hij Hem zien! Wellicht was Jezus één van de vele kinderen die werden ingebracht in de tempel om de Heere te worden voorgesteld. Het natuurlijke oog zag geen heerlijkheid in Jezus. Maar door het geloofsoog ziet Simeon in Hem de enige en volkomen Verlosser, Die door de Vader gezonden is om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. Daar gaat Simeon zijn lofzang zingen en God loven.

Lezer(es), bent u nog blind? Doe als de eens blinde Bartiméüs en roep: 'Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner' (Mark. 10:47b). En in het leven der genade mag beoefend worden wat die zanger in Psalm 42 (berijmd) zingt: 'Hoop op God; sla 't oog naar boven; want ik zal Zijn Naam nog loven'. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.